

Aan de leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tweede Kamer der Staten Generaal

Amsterdam, 25 april 2016

Betreft: AO Robotisering op de arbeidsmarkt van donderdag 28 april

Robotisering bedreigt vooral de werkgelegenheid van vrouwen, zo bleek uit het onderzoek van World Economic Forum begin dit jaar¹. Het verschil met de Nederlandse beleidsrapporten (Rathenau, CPB, WRR) is dat het World Economic Forum een onderscheid heeft gemaakt tussen de werkgelegenheid van mannen en vrouwen. De geraadpleegde werkgevers uit 15 landen schatten dat er tot 2020 ruim 7 miljoen banen door de robotisering verloren gaan. Daar komen 2 miljoen nieuwe 'technische' (STEM²-) banen voor terug. Vrouwen delen wél evenredig in het verlies aan banen (vooral administratieve banen), maar delen veel minder – gegeven de ondervertegenwoordiging in de technische opleidingen – in de nieuwe aanwas van STEM-banen.

Atria pleit er daarom voor dat minister Asscher in samenwerking met minister Bussemaker een Commissie '**Emancipatie in de Robotsamenleving**' instelt. Deze Commissie heeft in onze optiek tot taak om na te gaan

- hoe we in Nederland meer vrouwen in technische opleidingen krijgen;
- hoe we meer vrouwen in technische beroepen kunnen behouden;
- én hoe er meer vrouwen komen op de posities waar de beslissingen over de inrichting van de (Robot)samenleving worden genomen.

De stand van zaken³: op het vmbo kiest slechts 6% van de meisjes voor een technische richting, op het mbo is dit 10% en op de havo 9%. Alleen het vwo komt in de buurt van de 30%. Op het hbo kiest slechts 8% van de vrouwen voor een exacte opleiding; aan de universiteit gaat het om 17% van de vrouwen. Gaat het met het 'boeien' van vrouwen voor de techniek dus maar matig, met het 'binden' gaat het nog minder: 70% van de vrouwen met een technische opleiding werkt in een niet-technisch beroep.⁴

Dit is niet alleen een emancipatieprobleem, maar ook een serieus arbeidsmarktprobleem. Het is een verspilling van talent nu de jonge vrouwen gemiddeld hoger opgeleid zijn dan de mannen. Het *Nationaal Techniepact 2020*⁵ wijst op de huidige toenemende snelheid van innovaties. Hierdoor zijn jaarlijks 30.000 extra technici nodig om in de groeiende behoefte aan technisch geschoold personeel te voorzien in de nu nog door mannen gedomineerde STEM-sectoren. De beste manier voor werkgevers om aan deze extra technici te komen is zorgen dat ze aantrekkelijker worden voor de toekomstige vrouwelijke kenniswerkers.

Atria heeft vorig jaar september de noodzaak van 'Emancipatie in de robotsamenleving' op de agenda gezet. De toen door ons geformuleerde aanbevelingen hebben na het onderzoek van het World Economic Forum alleen maar aan relevantie gewonnen (**zie Bijlage**). Des te meer reden voor het instellen van de door ons bepleite Commissie. Vanzelfsprekend is Atria bereid als kennisinstituut deze Commissie desgewenst te faciliteren en te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

Dr. Renée Römken
Directeur/bestuurder Atria, Kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis

¹ http://www3.weforum.org/docs/WEF_FOJ_Executive_Summary_GenderGap.pdf

² STEM = Science, Technology, Engineering & Mathematics

³ http://www.atria.nl/epublications/IAV_B00110943.pdf#search=%20factsheet%20VHTO%20en%20Atria

⁴ Rapportage Nationaal Techniepact 2020 (2015); De tussenstand in 2015, blz. 7.

⁵ Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (2013), in: *Nationaal Techniepact 2020*, Maastricht: ROA - Universiteit Maastricht 2013, p. 1.